

Norsk næringsliv innenfor miljøvennlig energi

En kartlegging av norsk næringsliv innenfor miljøvennlig energi, inkludert leverandørindustri

Les hele rapporten på
<http://bit.ly/EnergiNæringsliv>

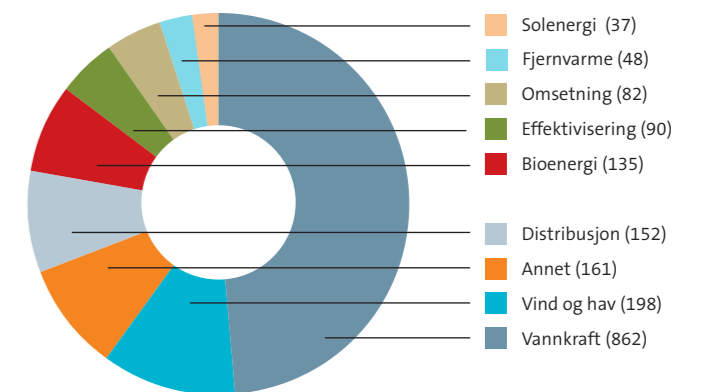
Forskningsrådet arbeider målrettet for å mobilisere næringslivet til økt FoU-innsats. Som en del av dette arbeidet, har Forskningsrådet identifisert i underkant av 1800 aktive norske bedrifter i 2014 med tilknytning til miljøvennlig energi, inkludert leverandørindustri. I kartleggingen er det lagt vekt på hva som kjennetegner bedriftene, særlig når det gjelder FoU, men også geografisk fordeling og bedriftsstørrelse. Bedriftsoversikten bygger på data fra flere kilder, bl.a. Energi Norge, Enova, Multiconsult og Forskningsrådets egne databaser.

Vurderingene av hvilke bedrifter som var aktuelle å ta med i kartleggingen, og klassifiseringen av disse innenfor ulike områder, er gjort av Forskningsrådet. Hver bedrift kan kun tilhøre ett av de ni områdene beskrevet til høyre. Kartleggingen fanger ikke opp alle eksisterende bedrifter i Norge innenfor miljøvennlig energi og bør ikke benyttes som en statistisk oversikt.

Kartleggingen har konsentrert seg om FoU som er Forskningsrådets ansvar. Den har ikke hatt som intensjon om å dekke hele kjeden i virkemiddelapparatet, hvor Forskningsrådet for øvrig har et svært godt og tett samarbeid med de andre virkemiddelaktørene som Innovasjon Norge og Enova.

1800 bedrifter innen miljøvennlig energi

Fordeling av antall bedrifter per område

Vannkraft: Produsenter av energi fra vannkraft, og leverandører av utstyr og tjenester til vannkraftproduksjon.

Vind og hav: Produsenter av energi fra vindkraft, og leverandører av utstyr og tjenester til vindkraftproduksjon on- og offshore. Bedrifter som utvikler teknologi for energiproduksjon fra havet, hovedsakelig bølge- og tidevannskraft.

Bioenergi: Produsenter av energi fra biomateriale, både fra avfall, biogass og biologisk materiale, samt brenselsoverføring til biogass, ekskl. fjernvarmeselskaper. Leverandører av utstyr og tjenester til disse områdene. Også bedrifter som produserer fjernvarme, og/eller elektrisitet, eller drivstoff.

Solenergi: Produsenter av solenergi og leverandører av utstyr og tjenester til produksjon av solenergi.

Fjernvarme: Både bedrifter innenfor fjernvarme og nærvarme. Nærvarme er ofte lokale biobaserte varmesentraler. Kun bedrifter som produserer varme fra fornybare energikilder er tatt med, dvs. bioenergi, varmepumper eller elektrisitet.

Distribusjon: Bedrifter som distribuerer elektrisk kraft/energi. Området omfatter både nasjonalt, regionalt og lokalt nivå (Statnett, osv.).

Effektivisering: Produsenter, og leverandører av utstyr og tjenester innenfor energieffektivisering, inkludert produksjon og utvikling av batterier. Også bedrifter som utvikler nye teknologier for effektivisering av egen produksjon og rådgivingsbedrifter.

Omsetning: Selgere av kraft og meglere av kraftkontrakter mm.

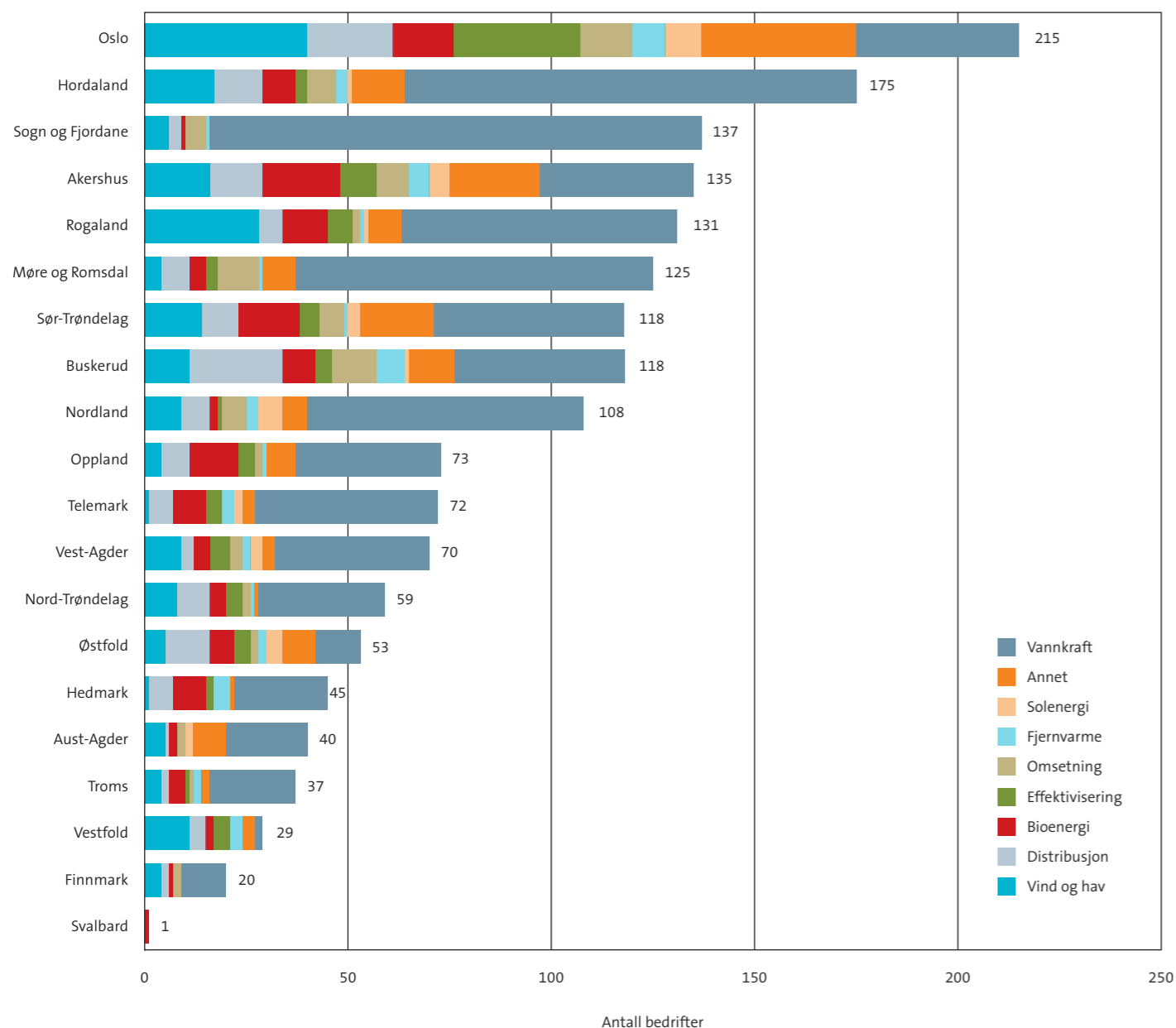
Annet: Større bedrifter som har aktivitet på tvers av flere områder eller bedrifter knyttet til miljøvennlig energi som faller utenfor områdene ovenfor.

Geografisk fordeling

Bedriftene fordeler seg på alle landets fylker med konsentrasjoner rundt de store kunnskapsentrene. Vannkraftbedriftene dominerer i de fleste fylkene med unntak av det sentrale Østlandet og Sør-Trøndelag.

Ser man bort fra disse, kommer sentrering rundt de store UoH-miljøene tydeligere frem. Sentreringen kan også forklares med at en del foretak har hovedkontor i de større byene.

Bedrifter fordelt på fylke og område

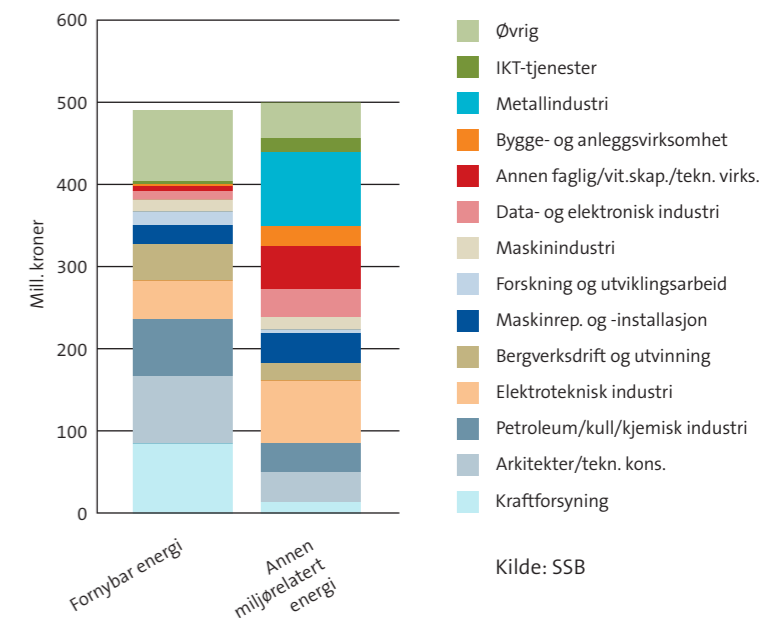

Forskning og utvikling

Den nasjonale FoU-innsatsen i næringslivet innenfor fornybar energi (vannkraft, vindkraft, havenergi, solenergi, bioenergi) og annen miljøvennlig energi (energisparing, effektivisering av kilder, energisystemer, miljøvennlig transport m.m.) var i følge SSB i 2013 på om lag 500 mill. kroner for hvert av områdene. Det kan være overlapp mellom det som er rapportert på disse to områdene. Figuren til høyre viser at bedrifter innenfor en rekke næringer driver denne type FoU. Av bedrifter som har FoU-aktivitet innenfor fornybar energi, er de fleste registrert innenfor næringene kraftforsyning, petroleum/kull/kjemisk industri, bergverksdrift og utvinning, samt konsulentvirksomhet. Av bedriftene som driver FoU innenfor annen miljøvennlig energi, tilhører flertallet næringene elektroteknisk industri og metallindustri.

Den offentlige satsingen på FoU på miljøvennlig energi skjer i stor grad under forutsetningen at det er et potensiale for omstilling og grønn vekst innenfor dette området. De nasjonale tallene bekrefter at bedrifter innenfor en rekke ulike næringer har FoU-aktivitet på fornybar energi og annen miljøvennlig energi.

Driftskostnader til FoU i næringslivet etter temaområde og næring i 2013

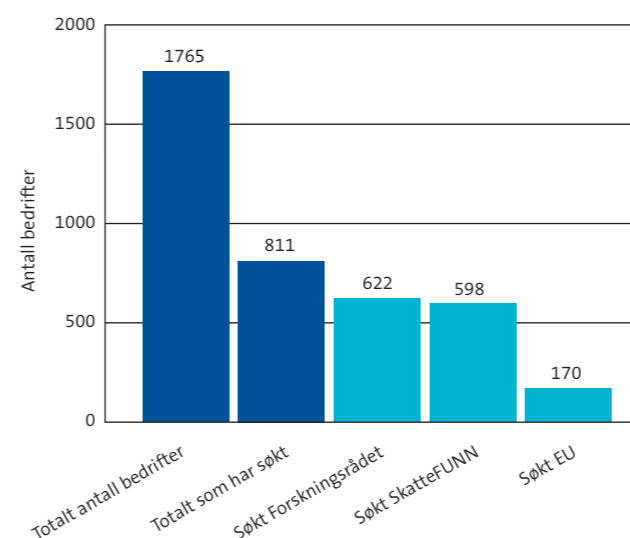

Kilde: SSB

Samlet sett har om lag 45 prosent av bedriftene, over 800 stykker, søkt Forskningsrådets aktiviteter og/eller SkatteFUNN, som prosjektansvarlig og/eller samarbeidspartner en eller flere ganger i årenes løp. Om lag halvparten av disse, i overkant av 400, har søkt både Forskningsrådets aktiviteter og SkatteFUNN.

Andelen av bedrifter som har søkt begge varierer per område som vist i figuren under. Minst overlapp er det på området vannkraft og mest innenfor solenergi. Om lag 10 prosent, 170 bedrifter har søkt EUs 7. rammeprogram og/eller Horisont 2020 en eller flere ganger.

Bedrifter som har søkt om FoU-midler

Bedrifter som har søkt Forskningsrådets aktiviteter og SkatteFUNN

